

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3
ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วินัส เป็นสุข

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2553
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

อาจารย์ที่ปรึกษาและหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาการศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก
เขต3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เห็นสมควรรับเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา จันทร์บรรจง)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คมกฤษ จำปาสุต)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2553

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากรองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา จันทรบรรจง ที่ปรึกษาและคณะกรรมการทุกท่าน ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดีจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรรถวุฒิ จารุสาธิต อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ รองศาสตราจารย์ นิธิเดชนันท์ เข็ดพุทธ อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ นายวินัย ปานไท้ เจ้าหน้าที่ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 นายปราโมทย์ ทับทิมเกิด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านท่าสะแก อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก และนายประดิษฐ์ คำผางแดง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยท้องพาน อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอขอบพระคุณครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต3 ในอำเภอพรหมพิราม อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

วีณัส เป็นสุข

ชื่อเรื่อง	บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ผู้ศึกษาค้นคว้า	วินัส เป็นสุข
ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.ฉันทนา จันทร์บรรจง
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2553

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเพื่อศึกษาเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 จำนวน 312 คน ซึ่งกำหนดขนาดโดยใช้ตารางสุ่มของ Krejcie and Morgan และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามมาตรฐานประมาณค่าที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาตามทฤษฎีของครูเพศชายและเพศหญิง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบตามอายุของครู ประสบการณ์การทำงานของครู และขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีทฤษฎีไม่แตกต่างกัน ครูที่มีประสบการณ์การสอนแตกต่างกันมีทฤษฎีไม่แตกต่างกัน และครูที่ทำงานในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทฤษฎีไม่แตกต่างกันเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ..... 1
	ความเป็นมาของปัญหา..... 1
	จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า..... 2
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า..... 3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า..... 3
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 4
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า..... 6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7
	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 8
	นโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อขับเคลื่อน เศรษฐกิจพอเพียง..... 11
	นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 12
	การจัดการศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง 14
	บทบาทผู้บริหารในการบริหารจัดการในสถานศึกษา..... 26
	สภาพการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง..... 29
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 31
3	วิธีการดำเนินงาน..... 34
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 34
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 34
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 36
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาพิเศษโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	40
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	46
5 บทสรุป.....	49
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผล.....	51
ข้อเสนอแนะ.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ภาคผนวก.....	58
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า.....	74

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแนวทางการจัดกิจกรรมในสถานศึกษา.....	25
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวม.....	40
4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการบริหารจัดการในสถานศึกษา.....	41
5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียน การสอน	42
6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเป็นผู้นำในการประยุกต์ใช้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา	45
7 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทรรคนะของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนก ตามเพศ	46
8 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยสถิติ F (One - way ANOVA) ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามอายุ	47
9 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยสถิติ F (One - way ANOVA) ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามขนาดโรงเรียน.....	47

10	แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวด้วยสถิติ F (One - way ANOVA) ของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการศึกษาตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน.....	48
----	--	----

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	9
2 กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	33